

BURGERSCHAPSDAGBOEK

groep 7 en 8

Dit boekje is bedoeld ter inspiratie en educatie. Er kunnen geen rechten worden ontleend aan de inhoud ervan.

Hoewel we ons best hebben gedaan om nauwkeurige en relevante informatie te verstrekken, is het mogelijk dat sommige informatie aan verandering onderhevig is. De uitgever is niet aansprakelijk voor schade of verlies voortvloeiend uit het gebruik van dit boekje.

Voor specifiek advies of officiële richtlijnen wordt aangeraden om contact op te nemen met de Inspectie van het Onderwijs:

St.-Jacobsstraat 200
3511 BT Utrecht
Postbus 2730
3500 GS Utrecht

Suzette Waltmans & Marco Sombroek
SmartSchools & Roerconsult

Disclaimer - De informatie in dit boekje is uitsluitend bestemd voor scholen. Gebruik van deze informatie door anderen en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is verboden. Verdere openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en / of verstrekking van deze informatie aan derden is niet toegestaan - Er kunnen geen rechten worden ontleend aan dit boekje - De LesSpiegel is handelsmerk van Roerconsult B.V. kvk 81068840

Hoi, welkom bij jouw Burgerschapsdagboek!

Wie ben jij?

Op welke school zit je?

In welke groep zit je?

I N H O U D

Introductie: Jouw Burgerschapsreis

Week 1: Wie ben ik?

Week 2: Democratie en Samenwerking

Week 3: Kinderrechten en Mensenrechten

Week 4: Gezondheid en Welzijn

Week 5: Solidariteit en Gelijkheid

Jouw Actieplan voor de Toekomst

Slot: Jouw reis als burger

JOUW BURGERSCHAPSREIS.

Welkom bij jouw burgerschapsdagboek!

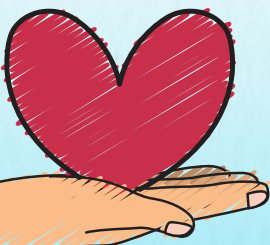
In dit dagboek ga je ontdekken wat het betekent om burger te zijn.

Een burger is iemand die deel uitmaakt van een gemeenschap, zoals je school, je buurt, en je land.

Maar het gaat ook over hoe jij omgaat met anderen, hoe je keuzes maakt, en hoe je de wereld een beetje beter kunt maken.

Je hebt de kracht om positieve veranderingen te maken, niet alleen voor jezelf maar ook voor de mensen om je heen. Dit dagboek gaat jou helpen bij het nadenken over jouw rol in de samenleving.

Een fijne wereld begint namelijk bij jou!

WIE BEN JIJ ALS BURGER?

Voordat we beginnen aan onze reis.. laten we eerst nadenken over onszelf, over jouw waarden en hoe jij met anderen omgaat. Zij vormen de basis van wie jij bent als burger.

Denk eens na over de volgende vragen:

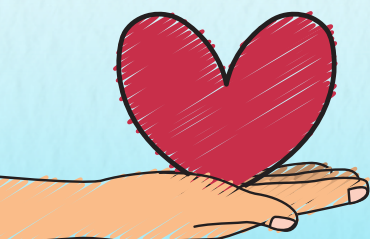
Hoe wil jij graag behandeld worden door anderen?

1. Probeer je voor te stellen hoe mensen jou benaderen:
wat voelt goed en respectvol voor jou?
Wat maakt dat je je gewaardeerd voelt?

Hoe behandel jij anderen?

1. Welke eigenschappen van jezelf gebruik je wanneer je met anderen omgaat? (Ben je behulpzaam, eerlijk, vriendelijk?)
2. Hoe zorg jij ervoor dat anderen zich goed voelen in jouw aanwezigheid?

- *Waarden zijn dingen die je belangrijk vindt in het leven. Ze helpen je om te weten wat goed en fout is en hoe je met anderen omgaat. Voorbeelden van waarden zijn eerlijkheid, vriendelijkheid en respect voor anderen*

Reflectie opdracht:

Jouw Belangrijke Waarden

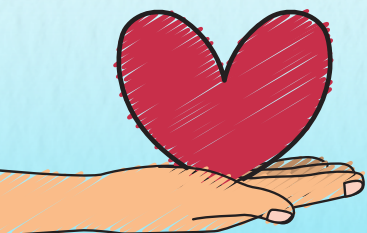
Schrijf hieronder drie dingen op die voor jou belangrijk zijn als je met anderen omgaat. Denk bijvoorbeeld aan wat je belangrijk vindt in vriendschappen, familiebanden en hoe je met onbekenden omgaat.

- 1.
- 2.
- 3.

Uitbreiding:

Kijk nog eens naar de drie waarden die je hebt opgeschreven. Welk gedrag hoort bij deze waarden? Wat zien mensen jou doen?

-
-
-

WEEK 1: WIE BEN IK?

Dag 1: identiteit.

Jouw identiteit is alles wat jou uniek maakt. Dit kan gaan over je familie, je cultuur, je hobby's of zelfs wat je leuk vindt op school.

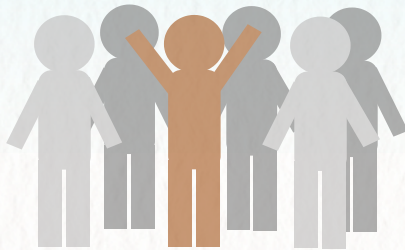
Reflectie opdracht:

- Wat maakt jou speciaal? Schrijf drie dingen op waar je trots op bent.

WEEK 1: WIE BEN IK?

Dag 2: Diversiteit.

In een klas vol verschillende mensen kunnen we veel van elkaar leren. Diversiteit betekent dat iedereen anders is, en dat is juist goed!

Reflectie opdracht:

Wat heb jij ooit geleerd van iemand die anders is dan jij?

WEEK 1: WIE BEN IK?

Dag 3: Respect

Respect is een belangrijk onderdeel van burgerschap. Het betekent dat je anderen eerlijk en vriendelijk behandelt, ook als ze anders zijn.

Reflectie opdracht:

Hoe laat jij respect zien aan anderen?

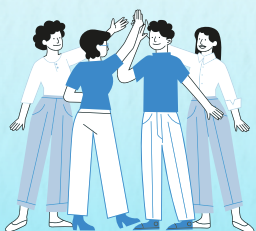
WEEK 2: DEMOCRATIE & SAMENWERKING

Dag 1: Democratie betekent dat iedereen mag meedenken en meepraten over beslissingen.

Ook in de klas kun je dit doen.

Democratie gaat over samen beslissingen nemen. Het betekent dat niet alleen jouw juf of meester het voor het zeggen heeft, maar dat iedereen in de klas kan meedenken en meepraten. In een democratie zijn alle meningen belangrijk, want samen kom je vaak tot betere ideeën. Stel je voor dat je samen beslist welke spelletjes je doet, welke projecten jullie gaan doen of hoe jullie het schoolplein leuker kunnen maken.

Door met elkaar te overleggen en naar elkaar te luisteren, zorgen we ervoor dat iedereen zich gehoord voelt en dat we samen een fijne en rechtvaardige omgeving creëren, waarin iedereen zich kan ontwikkelen.

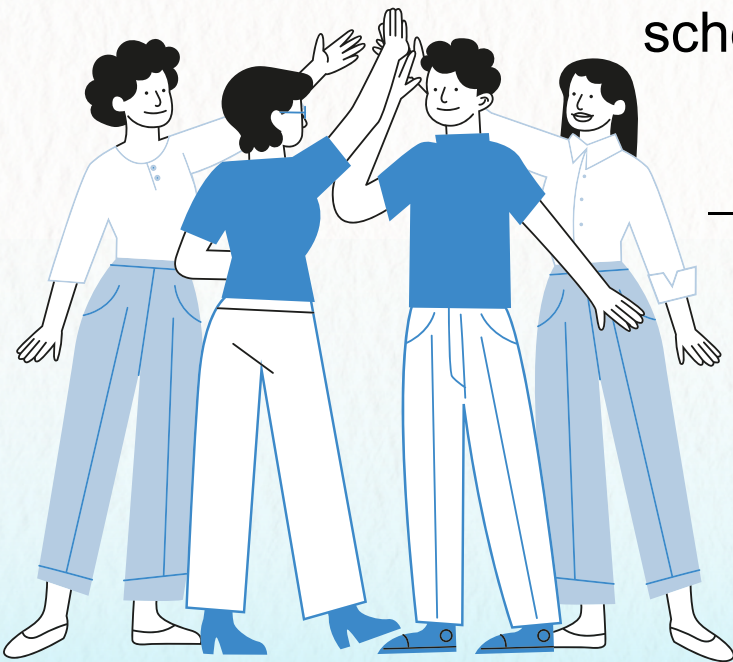
WEEK 2: DEMOCRATIE EN SAMENWERKING

Reflectie opdracht voor in de klas

- Wat zou jij graag willen bespreken in de klas?

- Wat vind jij belangrijk voor een goede samenwerking met je klasgenoten?

- Wat zou je graag willen veranderen in je klas of op school?"

- *In een democratie is het belangrijk dat iedereen gehoord wordt. Samenwerken en respectvol omgaan met verschillende meningen helpt om goede beslissingen te maken.*

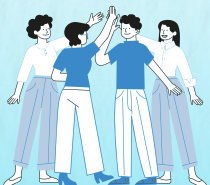
WEEK 2: DEMOCRATIE EN SAMENWERKING

Dag 2: Samenwerken is belangrijk in een democratie. Door goed samen te werken, kunnen we samen beslissingen maken die voor iedereen goed zijn.

Reflectie opdracht:

Heb je deze week samengewerkt met anderen? Hoe ging dat?

Schrijf 2 activiteiten op waarvoor moest samenwerken met anderen. Schrijf ook op wat daar goed ging en wat ging minder goed?

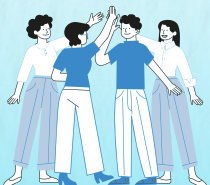
WEEK 2: DEMOCRATIE EN SAMENWERKING

Dag 3: In een democratie mag iedereen zijn mening geven. Het is belangrijk dat we ook naar anderen luisteren, zelfs als we het niet altijd eens zijn.

Reflectie opdracht:

Wat doe je als iemand een andere mening heeft dan jij?

Wat kun je leren van iemand die een andere mening heeft dan jij?

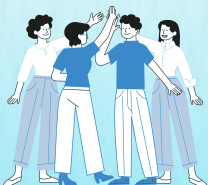
WEEK 2: DEMOCRATIE EN SAMENWERKING

Dag 3: In een democratie mag iedereen zijn mening geven. Het is belangrijk dat we ook naar anderen luisteren, zelfs als we het niet altijd eens zijn.

Reflectie opdracht:

Wat doe je als iemand een andere mening heeft dan jij?

Wat kun je leren van iemand die een andere mening heeft dan jij?

WEEK 3: KINDERRECHTEN EN MENSENRECHTEN

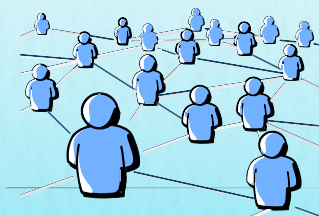
Dag 1: Wist je dat kinderen rechten hebben?

Kinderrechten zijn regels die zorgen dat kinderen goed behandeld worden en veilig kunnen opgroeien.

Kinderrechten zijn specifiek gemaakt voor kinderen omdat ze nog groeien, leren, en extra bescherming nodig hebben.

Mensenrechten gelden voor iedereen, ongeacht waar je woont, wat je gelooft, of wie je bent. Ze zijn bedacht om te zorgen dat alle mensen gelijk behandeld worden, en dat iedereen recht heeft op zaken zoals vrijheid, onderwijs, en gezondheid.

Kinderrechten en mensenrechten zijn belangrijk omdat ze ervoor zorgen dat niemand zomaar kan bepalen wat goed of slecht is voor een ander. Ze geven ons allemaal de vrijheid om onze eigen keuzes te maken, terwijl we er ook voor zorgen dat we elkaar met respect behandelen. Wanneer iedereen zich aan deze rechten houdt, creëren we samen een veilige en rechtvaardige wereld waar iedereen de kans krijgt om te leren, te groeien en zijn of haar dromen waar te maken.

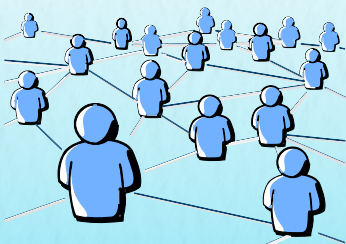

WEEK 3: KINDERRECHTEN EN MENSENRECHTEN

enkele voorbeelden van kinderrechten

1. Het recht om beschermd te worden tegen gevaar, zoals geweld of slecht behandeld worden.
2. Het recht om naar school te gaan, zodat je kunt leren en jezelf kunt ontwikkelen.
3. Het recht om naar de dokter te gaan als je ziek bent of hulp nodig hebt om gezond te blijven.
4. Het recht om je eigen mening te geven, vooral als er beslissingen worden genomen die jou aangaan.
5. Het recht om op te groeien in een veilig en fijn huis, waar mensen voor je zorgen.
6. Het recht om te spelen en te ontspannen, omdat dit belangrijk is om gelukkig en gezond te blijven.
7. Het recht op een naam en een land, zodat iedereen weet wie je bent en waar je vandaan komt.

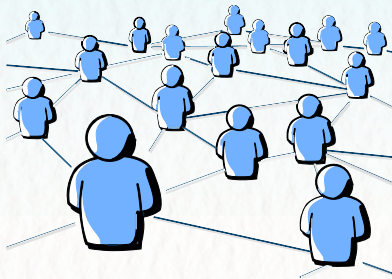
Deze rechten helpen ervoor te zorgen dat je veilig en gelukkig kunt opgroeien.

WEEK 3: KINDERRECHTEN EN MENSENRECHTEN

Reflectie opdracht voor in de klas

Hoe denk je dat kinderrechten en mensenrechten helpen om een betere toekomst voor iedereen te bouwen?

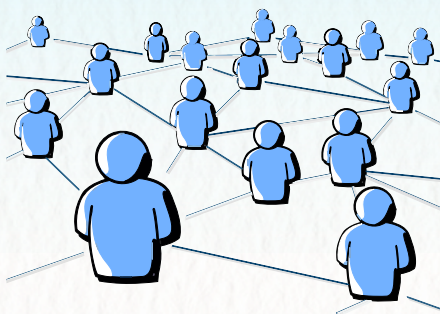

Reflectie opdracht:

Schrijf één kinderrecht op dat voor jou belangrijk is en vertel waarom.

WEEK 3: KINDERRECHTEN EN MENSENRECHTEN

Dag 2: Mensenrechten gelden voor iedereen, overal ter wereld. Ze beschermen ons en zorgen ervoor dat we eerlijk en met respect behandeld worden.

- *Kinderrechten en mensenrechten beschermen ons allemaal. Ze zorgen ervoor dat we eerlijk en met respect behandeld worden, en dat iedereen de kans krijgt om te leren en te groeien.*

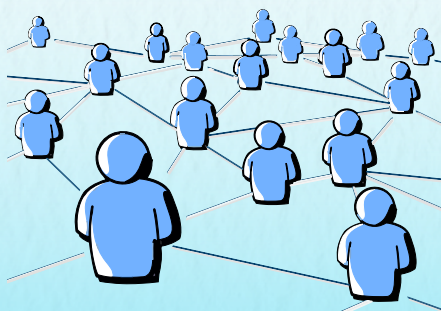
Reflectie opdracht:

Heb je ooit gezien dat iemand oneerlijk werd behandeld?

Wat deed je toen (of deed je niks)?

WEEK 3: KINDERRECHTEN EN MENSENRECHTEN

Vrije reflectie opdracht:
Wat betekent vrijheid voor jou?

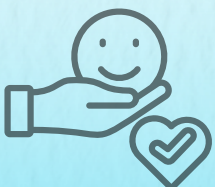

WEEK 4: GEZONDHEID EN WELZIJN

Je gezondheid en welzijn zijn erg belangrijk voor hoe je je voelt, hoe je leert, en hoe je met anderen omgaat.

Als je goed voor jezelf zorgt, zoals voldoende slapen, gezond eten, en regelmatig bewegen, voel je je vaak energiever en vrolijker. Dit helpt je niet alleen om beter te kunnen opletten en nieuwe dingen te leren, maar ook om op een goede manier met anderen om te gaan.

Gezond zijn betekent niet alleen dat je lichaam sterk is, maar ook dat je je mentaal goed voelt. Soms kun je je gestrest of verdrietig voelen, en dat is normaal. Het is belangrijk om te leren hoe je met zulke gevoelens om kunt gaan. Je kunt bijvoorbeeld met iemand praten over wat je dwarszit, zoals een vriend, ouder, of leraar.

WEEK 4: GEZONDHEID EN WELZIJN

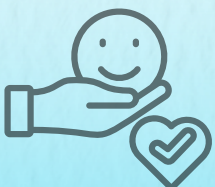
Je gezondheid en welzijn zijn erg belangrijk voor hoe je je voelt, hoe je leert, en hoe je met anderen omgaat.

Als je goed voor jezelf zorgt, heb je ook meer energie om actief mee te doen aan alles om je heen: thuis, op school en in je buurt. Je kunt beter samenwerken, anderen helpen, en leuke dingen doen met je vrienden en familie.

Op deze manier draag je bij aan een fijne en positieve sfeer, waar iedereen zich prettig voelt.

Dus, door goed voor jezelf te zorgen, draag je ook bij aan het welzijn van anderen en je omgeving!

Zo zorg je niet alleen voor jezelf, maar maak je ook de wereld om je heen een beetje beter.

WEEK 4: GEZONDHEID EN WELZIJN

Dag 1: Gezond zijn betekent niet alleen dat je geen ziekte hebt, maar ook dat je je goed voelt, zowel fysiek als mentaal.

Reflectie opdracht voor in de klas

Hoe zorg jij voor je gezondheid? Wat doe je om je goed te voelen?

*Welzijn betekent dat je je goed voelt, zowel in je lichaam als in je hoofd.
Het gaat erom dat je gezond bent, blij bent met wie je bent, en dat je je veilig en gelukkig voelt in je omgeving.*

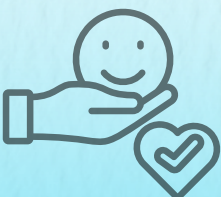

WEEK 4: GEZONDHEID EN WELZIJN

Dag 2: Soms kunnen we ons gestresst of verdrietig voelen. Het is belangrijk om te weten hoe we voor onszelf kunnen zorgen als dat gebeurt.

Reflectie opdracht

Wat kun je doen als je je gestresst voelt?

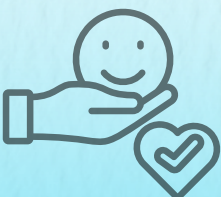

WEEK 4: GEZONDHEID EN WELZIJN

Vrije reflectie opdracht:

Schrijf over een moment uit deze week dat je je blij of
tevreden voelde.

Met wie was je, waar was je en wat deed je?

WEEK 5: SOLIDARITEIT EN GELIJKHEID

Dag 1: Solidariteit betekent dat je anderen helpt, vooral wanneer ze het moeilijk hebben. We kunnen allemaal iets doen om anderen te steunen.

Solidariteit en gelijkheid zijn belangrijke dingen in burgerschap. Het betekent dat je als goede burger anderen helpt en ervoor zorgt dat iedereen dezelfde kansen krijgt, of ze nu rijk of arm zijn, jong of oud, of waar ze ook vandaan komen.

Als je solidair bent, ben je er voor anderen, vooral als ze het moeilijk hebben. Je werkt samen met anderen, je helpt elkaar, en je zorgt ervoor dat iedereen zich veilig en fijn voelt.

Gelijkheid betekent dat we eerlijk met elkaar omgaan, dat niemand wordt buitengesloten of minder kansen krijgt alleen omdat ze anders zijn. Als we dit allemaal doen, bouwen we samen aan een plek waar iedereen welkom is, waar niemand wordt gepest of buitengesloten, en waar iedereen mee kan doen.

WEEK 5: SOLIDARITEIT EN GELIJKHEID

Reflectie opdracht voor in de klas

Wanneer heb jij iemand geholpen? Hoe voelde dat?

WEEK 5: SOLIDARITEIT EN GELIJKHEID

Dag 2: "Gelijkheid betekent dat iedereen dezelfde kansen krijgt, ongeacht wie ze zijn of waar ze vandaan komen."

Reflectie opdracht:

- Waarom is het belangrijk dat iedereen eerlijk behandeld wordt?
- Kun je twee voorbeelden noemen van oneerlijke behandeling?

JOUW ACTIEPLAN VOOR DE TOEKOMST

Nu je veel geleerd hebt over burgerschap, is het tijd om na te denken over de toekomst. Hoe kun jij een verschil maken op school, in je buurt, of thuis?

Reflectie opdracht voor in de klas

Wat betekent het voor jou om een goede burger te zijn? Wat kun jij doen om je omgeving beter te maken?

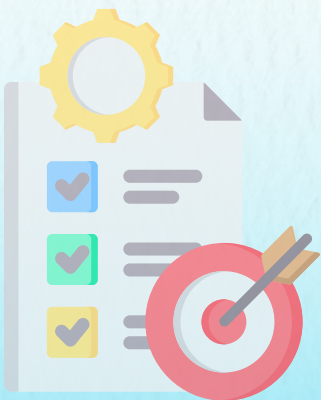

JOUW ACTIEPLAN VOOR DE TOEKOMST

Maak jouw actieplan

Op school:

Schrijf één ding op dat je kunt doen om je klas of school een betere plek te maken. Denk bijvoorbeeld aan vriendelijkheid, eerlijkheid, of samenwerken met anderen.

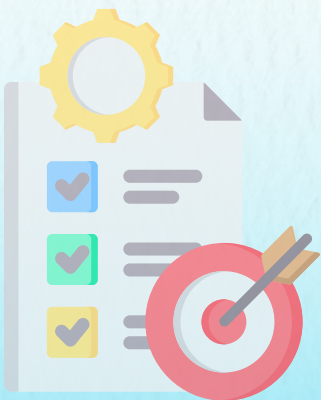

JOUW ACTIEPLAN VOOR DE TOEKOMST

Maak jouw actieplan

In de buurt:

Bedenk iets wat je kunt doen om je buurt fijner te maken.
Misschien kun je afval opruimen, je buren helpen, of samen
met vrienden iets leuks organiseren.

JOUW ACTIEPLAN VOOR DE TOEKOMST

Maak het plan concreet:

Welk doel wil je bereiken met de actieplan en wat heb je nodig om dit actieplan te laten slagen?

Schrijf op wie jou kan helpen en welke stappen je als eerste gaat nemen.

Denk aan mensen die jou kunnen steunen bij jouw plannen, zoals je ouders, je vrienden, je juf of meester, of misschien een buurman of buurvrouw.

JOUW ACTIEPLAN VOOR DE TOEKOMST

Wat heb je nodig om dit plan uit te voeren?

Waar kun je de benodigde informatie halen?

JOUW ACTIEPLAN VOOR DE TOEKOMST

Welke andere mensen heb je nodig om je plan uit te voeren?

Is jouw plan voor iedereen goed en waarom?

SLOT: JOUW REIS ALS BURGER

Gefeliciteerd!

Je hebt nu een bijzondere reis gemaakt door dit burgerschapsdagboek. Je hebt geleerd over belangrijke onderwerpen zoals democratie, diversiteit, solidariteit en gezondheid. Door na te denken over wie je bent en hoe je kunt bijdragen aan de wereld om je heen, heb je een stevige basis gelegd voor je rol als burger.

SLOT: JOUW REIS ALS BURGER

Als burger (want dat ben jij) is het belangrijk dat je:

- **Luistert naar anderen:** Iedereen heeft recht op een stem. Respecteer de meningen van je klasgenoten, ook als je het niet eens bent.
- **Deelneemt aan de gemeenschap:** Jouw ideeën en acties kunnen het verschil maken! Of het nu gaat om kleine dingen in de klas of grotere initiatieven in de buurt, elke bijdrage telt.
- **Eerlijk en rechtvaardig bent:** Behandel anderen zoals je zelf behandeld wilt worden. Sta op voor gelijkheid en zorg ervoor dat iedereen zich welkom en gewaardeerd voelt.
- **Zorgt voor jezelf en anderen:** Een gezonde geest en een gezond lichaam zijn belangrijk. Let op jezelf, maar ook op je vrienden en familie. Samen kunnen jullie elkaar steunen.

Onthoud dat burgerschap een voortdurende reis is. Blijf leren, vragen stellen en handelen in de geest van de waarden die je hebt ontdekt. Schrijf in de toekomst regelmatig in je dagboek, zodat je kunt reflecteren op je groei en de impact die je hebt op de wereld om je heen.

Dit boekje is je aangeboden door:

Scan mij!

Verantwoording

Hieronder zetten we uiteen hoe dit dagboek zich verhoudt tot de vereisten voor burgerschap, namelijk kennis, houdingen en vaardigheden over de basiswaarden, en de sociaal-maatschappelijke competenties. Dit dagboek pretendeert geen monitoring of enige andere wettelijke vereiste te dekken, maar probeert wel de ontwikkeling van sociaal-maatschappelijke competenties te ondersteunen door de nadruk te leggen op diversiteit, samenwerking, verantwoordelijkheid en democratische participatie.

Het dagboek behandelt de wettelijke aspecten van burgerschapsonderwijs door leerlingen kennis te laten maken met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat, hen te stimuleren reflectief na te denken over hun houdingen, en hen vaardigheden te laten ontwikkelen die nodig zijn voor participatie in de samenleving. Kennis, houdingen en vaardigheden zijn geïntegreerd in de verschillende weekthema's en reflectieopdrachten.

1. Kennis

De wet vereist dat leerlingen kennis opdoen over de basiswaarden van de democratische rechtsstaat, zoals vrijheid, gelijkheid, solidariteit, en mensenrechten.

- Hoe het dagboek dit aspect adresseert:
 - Week 1: Identiteit en Diversiteit: Leerlingen leren over het belang van respect voor diversiteit.
 - Week 2: Democratie en Samenwerking: Leerlingen verwerven kennis over democratische processen, stemrecht en participatie.
 - Week 3: Kinderrechten en Mensenrechten: Leerlingen krijgen inzicht in kinderrechten en mensenrechten.
 - Week 5: Solidariteit en Gelijkheid: Leerlingen leren over solidariteit, gelijkheid, en hoe zij in de samenleving kunnen bijdragen aan het welzijn van anderen.

2. Houdingen

De wet vraagt dat leerlingen positieve houdingen ontwikkelen ten aanzien van basiswaarden zoals respect voor anderen, empathie, en het belang van een inclusieve samenleving.

- Hoe het dagboek dit aspect adresseert:
 - Door dagelijkse reflecties over onderwerpen als respect, empathie, samenwerking, en verantwoordelijkheid ontwikkelen leerlingen positieve houdingen.
 - Week 1 legt de nadruk op het respecteren van diversiteit, en Week 5 stimuleert leerlingen om solidair te zijn en anderen te helpen. Deze reflecties moedigen leerlingen aan om na te denken over hun houding ten opzichte van anderen en hoe ze kunnen bijdragen aan een inclusieve en rechtvaardige samenleving.

3. Vaardigheden

De wet verwacht dat leerlingen vaardigheden ontwikkelen om effectief deel te nemen aan de samenleving. Dit omvat vaardigheden zoals kritisch denken, samenwerken, conflict oplossen, en democratische besluitvorming.

- Hoe het dagboek dit aspect adresseert:
 - Week 2: Democratie en Samenwerking: Activiteiten waarbij leerlingen nadenken over besluitvorming en samenwerking dragen bij aan hun ontwikkeling van democratische vaardigheden.
 - Week 3: Kinderrechten en Mensenrechten: Leerlingen ontwikkelen vaardigheden voor het herkennen en oplossen van onrechtvaardigheid.
 - Het dagboek bevat opdrachten waarin leerlingen worden gevraagd na te denken over sociale situaties, hun eigen rol in groepsverband, en hoe ze kunnen samenwerken om problemen op te lossen.

Sociaal-Maatschappelijke Competenties

De wet legt nadruk op sociaal-maatschappelijke competenties, zoals het kunnen functioneren in een diverse samenleving, omgaan met conflicten, samenwerken en verantwoordelijkheid nemen.

- Hoe het dagboek dit aspect adresseert:
 - Week 1 en 5: Leerlingen leren over diversiteit en het belang van solidariteit en verantwoordelijkheid nemen in hun sociale omgeving.
 - Week 2: Door na te denken over democratische processen en samenwerking, ontwikkelen leerlingen vaardigheden om met anderen om te gaan in verschillende sociale situaties.
 - Reflecties over gezondheid, welzijn en samenwerking dragen bij aan het ontwikkelen van hun sociaal-emotionele competenties.